

«**نقش دکتر رمضان عبدالله شلح در تقویت جنبش جهاد اسلامی چیست؟**»

- دکتر رمضان عبدالله از ابتدای شکل‌گیری جنبش جهاد اسلامی جزو هسته نخست مؤسس این جنبش بود که با همکاری دکتر فتحی شقاقي در مصر اقدام به این کار کرد. او از هیچ فعالیت رسانه‌ای و فکری دریغ نمی‌کرد. پس از بازگشت از مصر در سال ۱۹۸۱ همچنان در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و رسانه‌ای بود و در دانشگاه اسلامی به‌عنوان مدرس مشغول تدریس شد. او و کسانی که مهرآی برینزیمه بودند سنگ بنای حرکت جهاد اسلامی را پی‌ریزی کردند. از آن پس در تهیه بیانیه‌های انتفاضه نقش عمده و پررنگی داشت.

وی تحصیلات خود را در انگلستان به پایان برد و به آمریکا رفت و در آنجا مشغول تدریس شد. در مرکز مطالعات اسلام و جهان سردبیر مهم‌ترین مجله سیاسی با عنوان

اشاره

دکتر رمضان عبدالله شلح به مدت ۲۳ سال به‌عنوان دبیر کل جنبش جهاد اسلامی فلسطین فعالیت می‌کرد. وی دو سال پیش بر اثر بیماری به کما رفت و سرانجام خرداد ماه ۹۸ درگذشت. یکی از ویژگی‌های خاص رمضان شلح، زندگی پرفراز و نشیب و تجربه زندگی در چند کشور در برهه‌های گوناگون برای تداوم تحصیل و علاقه‌اش به اقتصاد اسلامی است. شلح پس از آن که دوران نوجوانی خود را در شهر شجاعیه نوار غزه گذراند، به قاهره رفت و پس از تحصیل در رشته اقتصاد دانشگاه الازقازیق مصر و انجام فعالیت‌های سیاسی و ضد اسرائیلی تحت فشار و اخراج از دانشگاه قرار گرفت. علاقه وی به تحصیل موجب شد به لندن برود و در سال ۱۹۹۰ موفق به کسب دکتری اقتصاد از دانشگاه درهام انگلیس شود. پس از کسب دکتری شلح زندگی در آمریکا را هم تجربه کرد. وی در فلوریدا موسسه تحقیقاتی اسلامی دایر کرد و به فعالیت‌های گوناگونی پرداخت تا آن که در سال ۱۹۹۵ به‌منظور دیدار با فتحی شقاقي بنیان‌گذار جنبش جهاد اسلامی به دمشق رفت و پنج ماه تا شهادت شقاقي در دمشق ماند. پس از شهادت فتحی شقاقي به دست موساد در مالت، رمضان عبدالله رهبر جنبش جهاد اسلامی شد. زندگی در کشورهای مختلف، انجام فعالیت‌های گوناگون در حوزه‌های تاریخی، سیاسی، مذهبی، قضایی و تدریس از غزه تا لندن و آمریکا موجب شکل‌گیری شخصیتی قدرتمند و مسلط بر سه زبان عربی، عبری و انگلیسی از رمضان عبدالله شلح شد. شخصیتی که موجب شد وزارت خارجه آمریکا نامش را در سال ۱۹۹۵ به‌عنوان اولین فلسطینی در لیست سیاه تروریست‌های خود قرار دهد.

شخصیت آزاداندیش و کلان‌نگر رمضان عبدالله شلح موجب شد جنبش جهاد اسلامی فلسطین طی سه دهه گذشته روابط خود را با اکثر جریانات فلسطینی و کشورهای اسلامی و عربی حفظ نماید. شلح با محور

قرار دادن قضیه فلسطین و وحدت، بر بسیاری از اختلافاتش با جریان‌های حماس و تشکیلات خودگردان بارها چشم‌پوشی کرد. ضمن آنکه با تمرکز بر موضوع اسرای فلسطینی بدون نگاه سیاسی و جناحی، اکنون

به یکی از قدرتمندترین جریان‌های حمایت از اسرا در درون زندان‌های اسرائیلی ایجاد نماید. درگذشت این مجاهد بزرگ باعث شد تا با «ناصر ابوشریف» نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران گفت‌وگویی داشته باشیم که در ادامه می‌آید.

در گفت‌وگوی نماینده جنبش جهاد اسلامی با کیهان مطرح شد

فراز‌هایی از زندگی دکتر رمضان عبدالله از دانشگاه تا جهاد

مطالعات سیاسی شدند. مطالب این مجله علمی پژوهشی توسط اندیشمندان بزرگ و رهبران سیاسی و اسلامی به رشته تحریر درمی‌آمد.

در سال ۱۹۹۵ (۱۳۷۴ش) به‌عنوان دبیر کل جنبش جهاد اسلامی انتخاب شد؛ جنبشی که به‌عنوان سازمانی فراسنطاقی از میان محافل مختلف شناخته شده بود.

دکتر رمضان عبدالله رهبری جهاد اسلامی را در مرحله

بسیار مهمی یعنی نیمه‌های دهه ۹۰ میلادی بر عهده گرفت که در آن فعالیت‌های سیاسی به دلیل امضای پیمان اسلو متوقف شده بود. با شکل‌گیری انتفاضه دوم، جنبش جهاد اسلامی نقش مهمی در آن ایفا کرد و صحنه‌های زیبایی از جهاد را در آن به نمایش گذاشت. اردوگاه جنین یکی از نمادهای قدرت حرکت جهاد اسلامی بود که با تقدیم شهادی زیاد نام این جنبش را پربورغ کرد. جنبش جهاد اسلامی در سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷ تقریباً تنها میداندار مبارزه با رژیم صهیونیستی بوده است.

این جنبش در زمان دبیر کل دکتر رمضان عبدالله توسعه و گسترش یافت و ریشه‌دار شد و با تمام جنبش‌های مقاومت

بسیاری از ناظران دادگاه محاکمه «بنیامین نتانیاهو» را بسیاری نمایشی می‌دانند، زیرا سه پرونده‌ای که وی بر اساس آنها، متهم شده است، پرونده‌هایی هستند که از سال ۲۰۱۸ به جریان افتاده‌اند. این پرونده‌ها اگر پیش از سه انتخابات برگزار شده به دادگاه می‌آمدند می‌توانستند عمر سیاسی نتانیاهو را پایان دهند، اما این اتفاق هرگز نیفتاده است.

نتانیاهو به اتهام فساد مالی در دو سال گذشته تحت بازجویی قرار داشته است. سرانجام نخستین جلسه دادگاه وی یکشنبه برگزار شد. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی پیش از دادگاه، «ویخای مندلبلیت» دادستان کل این رژیم و دیگر دشمنان خود را به توطئه‌چینی متهم کرد، و گفت که آنها قصد دارند او را ساقط کنند و به حکومت راست‌گراها خاتمه دهند. نتانیاهو به هنگام ورود به دادگاه

در بیست‌القدس ضمن رد اتهامات وارده گفت که این پرونده سال‌ها علیه او با هدف «سرنگون کردنش به هر طریق ممکن» صورت گرفته است. نخست‌وزیر ۷۰ ساله رژیم صهیونیستی درخواست مخالفان برای کناره‌گیری از قدرت در زمان رسیدگی به پرونده‌اش را رد کرد. دادگاه نتانیاهو در حالی تشکیل شد که یک هفته پیش دولت وحدت فراگیر به رهبری او کارش را آغاز کرد. طی جلسه روز یکشنبه وکلای نتانیاهو خواستار چند ماه دیگر زمان برای بررسی جوانب ارائه اله شده علیه او شدند در حالی

تحلیلگران آمریکایی اعتقاد دارند نابرابری و تبعیض علیه رنگین‌پوستان در ساختارهای اجتماعی و سیاسی آمریکا ناپدیده شده است و دولت «دونالد ترامپ» و همفکران وی نه تنها علیه آن واکنش مناسبی نشان نمی‌دهند، بلکه به دنبال تشدید شکاف و دوقطبی کردن جامعه آمریکا هستند.

تاریخ معاصر آمریکا با پدیده نژادپرستی و برتری ذاتی سفیدپوستان بر دیگر نژادها به عنوان میراث برجای مانده از زمان برده‌داری در این کشور هم‌زاد است. اگرچه سیاه‌پوستان آمریکا از قرن نوزدهم به صورت نسبی آزادی‌هایی را کسب کردند اما این گروه نژادی حتی در نیمه دوم قرن بیستم هم، از بسیاری حقوق معمولی و آزادی‌های اجتماعی برخوردار نبودند.

جنبش حقوق مدنی سیاهان آمریکا در اواسط نیمه دوم قرن ۲۰ و پس از تنش‌های بسیار توانست به صورت قانونی بسیاری از بی‌عدالتی‌های علیه رنگین پوستان به ویژه آفریقایی‌تبارهای این کشور را مرتفع سازد.

البته از همان زمان این آزادی‌ها به صورت عمده تنها بر روی کاغذ بود و به صورت نا نوشته برتری سفیدپوستان بر دیگر نژادها عیان بود. اگرچه اینگونه تصور می‌شد حضور «باراک اوباما» در کاخ سفید به عنوان نخستین رئیس‌جمهوری سیاهپوست آمریکا، تا حدود زیادی از سایه سنگین تبعیض کاسته است، اما واقعیت چیز دیگری بود. دوره ریاست‌جمهوری، افکار، سخنان و سیاست‌های «دونالد ترامپ» باعث شد تا بار دیگر سیاهان آمریکا خود را در محاصره افکار نژادپرستانه‌ای ببینند که با خشونت و حمایت‌های رسمی دولت همراه شده

دریچه‌ای به جهان khareji@kayhan.ir

دکتر رمضان عبدالله به لحاظ اینکه از اوضاع منطقه و استراتژی و جزئیات آن اطلاع دقیقی داشت و تحلیل‌ها و دیدگاه‌های وی درباره منطقه مورد توجه حاج قاسم و سایر رهبران ایران قرار گرفت مورد احترام فراوان ایشان قرار داشت به همین جهت رابطه‌شان تا زمان شروع بیماری دکتر رمضان و به کما رفتن ادامه یافت.

دکتر رمضان عبدالله گاهی در مورد موضوع محور مقاومت تأملاتی داشت. چون فلسطین محور نیست و ما هم فقط محور نیستیم بلکه ما نماینده امت هستیم و هدفمان توجه به کل فلسطین است که مسئله نخست امت اسلامی به شمار می‌رود لذا یکی از ویژگی‌های مهم این مرحله، وجود رابطه ممتاز میان جنبش‌های مقاومت خصوصاً جنبش جهاد اسلامی با سایر جنبش‌های مقاومت در لبنان و عراق و یمن و تحت رهبری جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی به فرماندهی حاج قاسم سلیمانی بود.

«**ایشان فردی باسواد، با تجربه و کم‌نظیر در جهت مقاومت بودند. آیا نبود ایشان به مقاومت لطمه می‌زند؟**»

قدرت در این انتفاضه مشارکت داشت و نقش در آن ایفا کرد و قدرت آن در مناطق مختلفی از جمله جنبش، پولکرم و دیگر مناطق تقویت شد و به سنا فعالیت‌های این جنبش بر سایر جنبش‌های مقاومت برتری داشت که به دلایل متعدد مقاومت توانستند خط مقاومت را حفظ کنند بدون آن که با کشورهای عربی دیگر وارد خصومتی شوند به‌طور مثال رابطه با مصر همچنان برقرار ماند و جنبش جهاد اسلامی و رهبران آن مورد احترام زیاد سایر کشورهای عربی واقع شد و همچنین استراتژیک و ایداع مواضع ممتاز، مورد احترام همگان بود و همین امر بر جنبش جهاد اسلامی و جایگاه آن تأثیر گذاشته بود.

«**مقاومت فلسطین چه تأثیری از اندیشه‌ها و اقدامات دکتر رمضان عبدالله پذیرفته است؟**»

- همان‌طور که گفتیم دانش و معلومات و آگاهی‌های گسترده و دقیق دکتر رمضان عبدالله درباره فعالیت‌های فلسطینی‌ها و گروه‌های فلسطینی و دیدگاه‌های این‌ها و نیز شناخت کامل از منطقه، تأثیر مثبت بر جنبش‌های مقاومت و ثبات آنها و نقش آفرینی آنها در این مرحله دشوار گذاشته بود.

می‌دانید از سال ۱۹۹۳ (۷۲ شمسی) فعالیت‌های فلسطینی‌ها به سمت انجام گفت‌وگو با رژیم صهیونیستی

داشت؟

- انتفاضه دوم انتفاضه مردم فلسطین بود و نه انتفاضه یک شخص و دکتر رمضان عبدالله مسلماً یکی از رهبران برجسته جنبش‌های مقاومت بود. جنبش جهاد اسلامی با

چرا دادگاه نتانیاهو نمایشی خواهد بود؟

که دادستانی کل درخواست کرد، هر چه سریع‌تر دادگاه به اظهارات شهود گوش بدهد. سه قاضی دادگاه نتانیاهو نیز گفتند، درخواست‌های او طرف را بررسی خواهند کرد. آنها جلسه دادگاه را بدون تعیین تاریخ جدید ازسرگیری جلسات محاکمه به زمانی دیگر موکول کردند. با این حال بسیاری معتقدند که جلسه دادگاه نتانیاهو نمایشی بوده و در این دادگاه عدالت برقرار نخواهد شد. این دادگاه با توجه به پرونده‌های متعدد نتانیاهو ممکن است بین ۲ تا سه سال طول بکشد.

۳ پرونده نتانیاهو

پرداخت رشوه، فریب‌کاری و سوءاستفاده از اعتماد، اتهاماتی بودند که به نتانیاهو در نوامبر سال گذشته وارد شدند، اما وی تمام این اتهامات را انکار کرده و می‌گوید قربانی کمپینی با انگیزه‌های سیاسی است.

در پرونده موسوم به ۴۰۰ آمده است که نتانیاهو به یک شرکت مخپارانی در تل‌آویو به نام «پیزک تلکم» حدود ۵۰۰ میلیون دلار کمک کرده است تا این شرکت در وبسایت‌های خبری پوشش‌های مثبتی از او و همسرش ایجاد کند. در این پرونده، نتانیاهو به تقلب و سوءاستفاده از اعتماد متهم شده است. «شاولو البویج» و همسر او «ایریس»، نیز به پرداخت رشوه و ایجاد ممانعت درسی متهم شده‌اند. اما این دو نیز این اتهامات را رد کرده‌اند.

پرونده ۱۰۰۰ نیز دیگر پرونده‌ای که نتانیاهو طبق آن متهم شده است. در این پرونده، نتانیاهو به تقلب و نقض اعتماد متهم شده است و این پرونده بر اتهاماتی تمرکز دارد که وی و همسرش ۷۰۰ هزار شیکل (۱۹۹ هزار دلار) پول به عنوان هدیه از «آران میلشان»، یک تهیه‌کننده هالیوودی ستاکن در سرزمین‌های‌اشغالی محاکمه می‌شود. ایهود یک تاجر میلیاردر استرالیایی دریافت کرده‌اند. دادستان‌ها عنوان کرده‌اند که نتانیاهو برای منافع تجاری این افراد، به آنها کمک مالی کرده است.

پرونده ۲۰۰۰، نیز بر اساس شواهدی عنوان می‌کند که نتانیاهو با «آرون موزیس»، صاحب روزنامه «یدیعوت آحارونوت» در تل‌آویو توافقی انجام دادند که پوشش‌های خبری بهتری از وی منتشر کنند و در عوض نخست‌وزیر

نابرابری در جامعه‌ای دوقطبی شده

به نظر می‌آید در کل سیاستگذاران ایالات متحده تمایل یا توانایی کافی را برای رفع کامل تبعیض‌های موجود علیه سیاهان ندارند و ساختار این کشور خود را با تبعیض وفق داده‌است. مرگ درناک و غیرانسانی «جورج فلوید» به دست نیروهای پلیس این کشور، اما موجب شد تا به نوشته تحلیلگران آمریکایی تاریک‌ترین تجربه‌های تاریخی از تبعیض علیه سیاهان در این کشور یادآوری شود؛ روزنامه وال استریت ژورنال حتی کشته شدن فلوید و اعتراضات پس از آن را باعث زنده‌شدن خاطر «مارتین لوتر کینگ» عنوان کرد.

موسسه پژوهشی «Urban Institute» مدت‌ها قبل از حوادث اخیر در گزارشی در مورد وجود تبعیض نژادی

ساختاری در ایالات متحده اعتراف کرد نابرابری قومی و نژادی در جامعه آمریکا بسیار برجسته است. رنگ صورت افراد یک مانع ساختاری در زمینه بهر‌مندی از امنیت، زندگی باکیفیت، دریافت مراقبت‌های بهداشتی،اشغال متحده می‌شود. این گزارش اذعان دارد که چنین شرایطی اما باعث تناقض شدید در نحوه رفتار با گروه‌های قومی به ویژه سیاهان شده‌است.

نکته جالب در نظرسنجی موسسه معتبر فوق‌اینجاست که برای در ۶۵ درصد مردم آمریکا بیان دیدگاه نژادپرستانه نسبت به سیاهان امری متداول است. همین میزان از افراد اعتقاد دارند بی تفاوتی نسبت به تبعیض در جامعه آمریکا در دوره ریاست‌جمهوری ترامپ افزایش یافته‌است. ۴۵ درصد افراد حتی می‌گویند این پدیده در سه سال اخیر پذیرفتنی‌تر شده‌است.

محققان دانشگاهی تقویت گفتمان عمومی پیرامون نژاد و نابرابری در آمریکا را ضروری می‌دانند. با این‌حال و با وجود همه آگاهی‌هایی که در بدنه سیاسی این کشور وجود دارد اما اقدام عملی آک‌آمدی برای رفع مسئله در پیش گرفته نشده است. نه تنها چاره‌ای برای کاهش شکاف‌ها اندیشیده نمی‌شود بلکه رفتار و سیاست‌های یک رئیس‌جمهور همچون ترامپ بر عمق اختلافات و تبعیض‌ها افزوده و زمینه را برای وقوع یک آشوب و بحران تمام عیار در سراسر آمریکا فراهم کرده‌است. حتی اگر در آینده نزدیک ناآرامی‌ها پایان یابد اما مرگ یک آمریکایی آفریقایی‌تبار به علت خشونت ماموران دولتی زخمی است که به واسطه دیدگاه برتری نژادی حاصل شده است.

اندیشکده «بروکینگز» بر این اعتقاد است که شرایط کنونی حامیان برتری سفید بر رنگین پوستان از نحوه رفتار خشن پلیس با آشوب‌ها راضی و خوشحال هستند. این دیدگاه رادیکال باور دارد شورش‌ها عاملی برای تسریع (کاتالیزور) دوقطبی شدن وسیع‌تر و سریع جامعه است که می‌تواند به اجرای قانون مدنی متعالی‌تری منجر شود که در آینده به گروه‌ها و نهادهای حامی برتری نژادسفید، قدرت بیشتری می‌دهد.

برخی بر این اعتقاد هستند که چنین فرآیندی می‌تواند بر میزان حمایت سفیدپوستان از ترامپ بیافزاید و رئیس‌جمهوری می‌فادر خواهد شد به پشتوانه آن در انتخابات ۵ ماه آینده حضوری موفق‌تر داشته باشد. به اعتقاد این تحلیلگران شرایط اخیر باعث شتاب تحولات به سمت قطبی شدن سریع‌تر نظم سیاسی کنونی می‌شود زیرا ساختار و وضع موجود حامیان پرقدرتی در آمریکا ندارد. این کاتالیزور در نهایت به مجموعه‌ای از واکنش‌های زنجیره‌ای خشونت‌بار منجر می‌شود که حتی افراد خشنی را به واکنش کشن وادار می‌کند. اگر خشونت به اندازه کافی

صفحه ۸
شنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۹
۲۲ خرداد ۱۴۴۱ - شماره ۲۲۴۹۱

شد. دکتر رمضان عبدالله به لحاظ اینکه از اوضاع منطقه و استراتژی و جزئیات آن اطلاع دقیقی داشت و تحلیل‌ها و دیدگاه‌های وی درباره منطقه مورد توجه حاج قاسم و سایر رهبران ایران قرار گرفت مورد احترام فراوان ایشان قرار داشت به همین جهت رابطه‌شان تا زمان شروع بیماری دکتر رمضان و به کما رفتن ادامه یافت.

دکتر رمضان عبدالله گاهی در مورد موضوع محور مقاومت تأملاتی داشت. چون فلسطین محور نیست و ما هم فقط محور نیستیم بلکه ما نماینده امت هستیم و هدفمان توجه به کل فلسطین است که مسئله نخست امت اسلامی به شمار می‌رود لذا یکی از ویژگی‌های مهم این مرحله، وجود رابطه ممتاز میان جنبش‌های مقاومت خصوصاً جنبش جهاد اسلامی با سایر جنبش‌های مقاومت در لبنان و عراق و یمن و تحت رهبری جمهوری اسلامی و انقلاب اسلامی به فرماندهی حاج قاسم سلیمانی بود.

«**ایشان فردی باسواد، با تجربه و کم‌نظیر در جهت مقاومت بودند. آیا نبود ایشان به مقاومت لطمه می‌زند؟**»

- دکتر رمضان عبدالله تقریباً از دو سال پیش دچار بیماری بود و عملاً از صحنه رهبری و هدایت جنبش دور شده بود و نمی‌توانست فعالیت داشته باشد اما تأثیر او بسیار زیاد و بزرگ بود و مسلماً فقدان و غیبت او خسارت بزرگی برای جنبش‌های مقاومت و جنبش‌های سیاسی و برای اندیشه سیاسی راستین و برای اسلام و تمام جنبه مقاومت و تمامی فرزندان راستین انقلاب اسلامی به شمار می‌رود. اما باید بدانیم که همه مردم رفتنی هستند و تنها خداوند است که باقی است و خداوند خود وعده کرده است که با این کبان صهیونیستی مقابله کند و همواره آنها را در عذاب سختی قرار دهد. (اعراف/۱۶۷) اما مطمئناً داریم که این مسیر ادامه خواهد یافت تا صهیونیست‌ها دچار ذلت شوند. این روند، وابسته به این شخص یا آن شخص نیست و همه ما تا زمان پیروزی یا شهادت در این راه خواهیم بود.

«**آیا فوت ایشان مشکوک بوده است؟**»

- خیر؛ دکتر رمضان با مرگ طبیعی از دنیا رفت، علت

آن هم بیماری قلبی بود. وقتی عمل جراحی بر روی او انجام شد، دچار چندین سکته قلبی شد و سپس به کما رفت و هیچ‌گونه تروزی در میان نیست، هرچند آمریکایی‌ها و اسرائیلی‌ها به‌دنبال او بودند و حتی نام او در لیست سیاه افبی‌ای آمریکا قرار داشت.

- **متشکریم.**

در آن متهم شده است پرونده‌هایی هستند که از سال ۲۰۱۸ تاکنون به جریان افتاده‌اند. این پرونده‌ها اگر پیش از ۳ انتخابات برگزار شده به دادگاه می‌آمدند می‌توانستند عمر سیاسی نتانیاهو را پایان دهند اما این اتفاق هرگز نیفتاد. نتانیاهو موفق شده تا پس از کش و قوس‌های زیاد سرانجام بازی باخته را به یک بازی برده تبدیل کند و اکنون با تشکیل دولت انتقالی برای دو سال نخست‌وزیر خواهد بود. وی در مدت نخست‌وزیری خود فرصت دارد تا این پرونده‌ها را خاتمه دهد و از قدرت خود در این مسیر استفاده کند. او در زمانی به دادگاه می‌رود که هیچ دغدغه دیگری ندارد و از همه مهم‌تر با زودبندهایی که در تشکیل کابینه انجام داده، دیگر رقیبی هم در عرصه سیاست داخلی ندارد که نگران آن باشد. او حتی می‌تواند پس از حل این پرونده‌ها که محتمل به نظر می‌رسد به راحتی بنی گانتس را نیز کنار بگذارد و با یک انتخابات جدید، بار دیگر نخست‌وزیر شود.

نتانیاهو به خوبی می‌داند که دادگاه نخواهد توانست وی را از نخست‌وزیری برکنار کند چرا که نتانیاهو حتی اگر محکوم شود تا پایان رسیدگی به درخواست تجدیدنظر می‌تواند در قدرت بماند که چنین روندی ممکن است ماه‌ها یا سال‌ها طول بکشد. بنابراین بسیاری معتقدند که دادگاه محاکمه نتانیاهو، نمایشی بیش نخواهد بود.

منبع: **بصیرت**

افزایش پیدا کند، سیستم فرو می‌یاشد و جنگ نژادی آغاز می‌شود. از نگاه این گروه سیاست‌های سنتی باید تقویت شود زیرا آنها همچون ترامپ با گفت‌وگو، مصالحه و پیشرفت آهسته امور مخالف هستند. به همین دلیل به نظر می‌رسد بخش مهمی از این فرآیند از بالا هدایت می‌شود و از رئیس‌جمهوری آمریکا هم انتظار نمی‌رود فعلاً به دنبال یک آمریکایی منسجم باشد.

افکارعمومی آمریکا اکنون بر این اعتقاد است که رهبر اخلاقی این کشور پشت ابری خود را مخفی کرده و بر ادامه نابرابری سیستماتیک در ایالات متحده تأکید دارد. شبکه خبری «بی‌بی‌اس» می‌گوید اثری از ترامپ برای مسدول‌سازی یا افکارعمومی علیه نژادپرستی در آمریکا دیده نمی‌شود. این درحالی است که «جورج دبلیو. بوش» رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا هم با صراحت بر ضرورت پایان دادن به نابرابری سیستماتیک در این کشور تأکید کرد. حتی «میچ مک کاتل»، رئیس‌جمهوریخواه سنای آمریکا هم به شدت نسبت به نابودی برابری و عدالت به علت تفاوت در رنگ پوست افراد هشدار داده است اما هنوز ترامپ واکنش قاطعی را برای مقابله با نژادپرستی در آمریکا و خاموش کردن آتش خشم مردم نشان نداده‌است. وی اوج همدردی خود را تنها به بیان مباحث کلی و تلاش برای ایجاد جامعه‌ای برابر نشان داده‌است.

به همین دلایل است که روزنامه «واشنگتن پست» ترامپ و برخی حامیان وی در حزب جمهوریخواه را به عنوان «مخالف ضدنژادپرستی» (anti- anti-racism) نامیده است.

طبق تحلیل روزنامه منتقد ترامپ، این بحران‌ها هستند که عیار و شخصیت افراد به ویژه رئیس‌جمهوری را مشخص می‌کنند. اکنون به طرز قافعه‌آمیزی مردم شاهد شکست ترامپ هستند. افکار عمومی هم از پیامدهای این امر رنج می‌برد. تا سه ماه قبل رهبری جمهوری با یک بحران بزرگ و جدی روبرو نشد و همه چیز خوب بود اما اکنون وی در دو آزمون شکست خورده‌است: همه گیری کووید ۱۹ با پیامدهای ویران‌کننده آن بر اقتصاد و شورش‌های اجتماعی ناشی از مرگ یک سیاهپوست. **منبع: خبرگزاری جمهوری اسلامی**